

Meie Aeg

KRISTLIK BÜLLETÄÄN

Nr. 3

mai-juuni 1989

Kaugeltki igal aastal ei satu NE-LIPÜHI ja EMADEPÄEV ühele päevale. Seekordne kokkusattumus otsekui rõhutaks nende vaimset ühtekuuluvust; seda enam ajal, kui rahvas on hakanud tegelema oma vaimse olemisega nii perekonnas kui koguhiskonnas.

Emaarmastus on vaimne vägi, mis ammutab oma jõu samast nähtamatust lätest, millest saab oma jõu armastuses tegev usk. Emaarmastus ei ole millegagi asendatav. Samuti ei ole asendatav lapse tänu ja kuulikkus.

Nii on kristlane kristlane seni,

kuni ta ei ole asendanud Püha Vaimu kaudu südamesse valatud armastust millegi muuga.

ÕNNE ja RAHU südamesse selle kahekordse tähtpäeva puhul kõigile!

Toimetus

Ei väe ega võimu läbi

Kindlasti teab iga inimene oma isiklike kogemuste varal, mis on pettumusvalu, teab, mis on hinge põhjas kantud lootuste purunemine või südant sööv rahutus. Ilmselt ei saa keegi öelda, et elus kulgeks kõik ootustekohaselt, sest patust rikutud ühiskonna puhul on tavaline, et õnn vaheldub ebaõnnega, rõõm kurbusega. Tehakse häid plaane, aga peagi saab selgeks, et nende elluviimine käib üle võimaluste ja jõu. Kavadatakse kõikvõimalikke reforme — nii sotsiaalseid kui poliitilisi, aga needki ei anna enamikel juhtudel oodatud tulemusi. Igal sammul ja igas valdkonnas ilmneb inimese küündimatus, mida ta küll ise tunnistada ei taha.

Ka kristlased pole sageli paremas seisus. Ning analüüsid ebaõnnestumiste põhjusi osutatakse nii mõnigi kord inimeste omavaheliste suhete keerukale ja mõnevõrra komplikseeritud mehhanismile, mis funktsioneerib patuses ühiskonnas toimivate seaduspärasuste järgi. Vaevalt et selle tähelepaneku kohta mingeid vastuväiteid leidubki. Tegemist on niinimetatud horisontaalse suhtlemisdimensiooniga, kus ei ole alati kõik ideaalilähedane. Kuid uskugem, probleem ei peitu hoopiski mitte inimeste omavaheliste suhete keerukuses. Ärgem segagem ära põhjusi ja tagajärgi. Inimeste risustunud suhete ainus arvestatav põhjus on Jumalast võõrdunud eluhoiak, Püha Vaimu töö trotsimine. Teisisõnu — vertikaalse suhtlemisdimensiooni osaline või täielik puudumine. Ja pole

siis midagi imestada, kui usklik on kaotanud oma sisemise jõu ning ei suuda Kristuse kuju välja elada. Prohvet ütleb: «Ei väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi...» Sak. 4,6.

Rääkida Püha Vaimu tööst, Tema määravast osast meie suurtes ja väikestes elukogemustes, tähendab esile tõsta kõige tähtsam, kõige olulisem. Kristlase kasvamine ja arenemine ei ole mõeldav ilma Kolmainisuse kolmanda Isiku vahetu osavõtuta. Me võime küll ilma Vaimuta läbi viia mõningaid väliseid reforme, aga kui need ei kajasta hingesisest muudatust, on nendest reformidest äärmiselt vähe kasu. Kristlane võib küll ilma Vaimuta võidelda, kuid ta ei saa ilma Temata võita.

Jeesus nägi ette, et ristikogudus jääb aegade lõpuni põlatuks ja tagakiusatavaks. Ta oli väga hästi teadlik tollest Suurest Võitlusest, millesse haaratakse paratamatult kõikide aegade usklikud. Ta mõistis ohte, mis lähtuvad inimese inertsest olemusest ning ainult Püha Vaimu jõud võis olla ainus tõhus vahend kõige selle vastu.

Sellel ajal, kui Jeesus maa peal elas, võis iga inimene oma muredega Tema poole pöörduda. Õnnistegija vaigistas tuult ja laineid, nii tegelike kui ka neid, mis inimhinges võimutsesid. Ta võttis kannatajailt haigused ja valu, andis leinajatele tagasi nende lahkunud — iga probleem leidis Tema juures parima lahenduse. Jüngerid soovisid, et suur Õpetaja nende juurde alatiseks

jääks, sest kõigele lisaks oli Tema läheduses ka veel hea olla. Jeesus ei saanud aga selle sooviga nõustuda. Tema mõtetes elasid kõik patuteedel ekslevad inimhinged, need, kes olid millegi parema otsingul, teadmata, kust seda leida. Rõõmusõnumit päästmisest ei saanud ju suruda mingi kitsa sõprusringi raamidesse. Seda tuli levitada, sellest tuli kuulutada. Ja kui Jeesus kõnles oma lahkumise vajalikkusest, pidas Ta silmas evangeeliumitöö laiemat haaret, mis võis teostuda üksnes «Uue Rõõmustaja», Püha Vaimu vahetul osavõtul.

Kallis sõber, Jumala Sõna on tulvil troostirikkaid töotusi. Need paistavad hiilgavate tähtedena selle maailma patuöös. Säravaim neist on töötus Pühast Vaimust. See on tõeline rõõmusõnum, mis ütleb: Te ei ole enam üksi, keegi väga kõrge ja püha seisab alati teie kõrval, teie vahetus läheduses, annab märku patu kohta, õiguse kohta, viitab eelseisvale Jumala kohtule, mille otsused on tõsi- sed ja õiged. Mis aga veelgi tähtsam — Jumala Vaim annab jõu patu võitmiseks, kujundades meis päev-päevalt Kristuse kaunist iseloomu, muutes meid Tema kujule üha sarnasemaks.

See on töö, mille väärtust on raske üle hinnata, see on töö, mis ei saa kunagi teostuda «väe ja võimu läbi», vaid ainult Vaimu läbi, kelle Jeesus on läkitanud Trööstijaks ja Rõõmustajaks.

AARNE KRIISK

Suurim küsimus

Kui Daniel Websterilt* küsiti, mis on tema suurim küsimus, siis tema vastas, et see on vastutus Jumala ees. Ent mina võin meenutada kordi oma elus, mil minu suurim küsimus oli vaid: «Kust saaksin raha ühe 10-sendilise jäätise jaoks?»

Võib-olla on ka teiega nii olnud. Ma mäletan, et ajal, mil ma õppisin raadioamatööriks, olin ma terve öö üleväl ja ootasin eetriaega. Minu suurim küsimus oli: «Millal tuleb aeg teistega rääkida?»

Inimestel, kes elavad maades, kus on näljahäda, on suurim küsimus: «Kust võtta järgmist toidupala?» Muud tõsised küsimused võivad olla: «Kust ma saan uue auto?» või «Kuidas ma järgmise palgani välja tulen?» Suured küsimused. Kuid SUURIM küsimus peab puudutama meie elu praeguse ja igaviku seisukohalt.

Kaalume hetkeks igavese elu küsimust loogilise mõtlemise alusel. Oletagem, et mina kui kristlane tulen Teile vastu ja nõustun, et Teil võib olla 50 % õigus, kui ütlete, et peale käesoleva elu ei ole midagi ja surmaga on kõigel lõpp. Siis peate ka Teile nõustuma, et minul võib olla 50 % õigus, et taevas on reaalne koht ja Jumal reaalne isik. Kuigi ma ei saa minna laboratooriumi ja tõestada, et Jumal või taevas on olemas, ei saa ka Teile tõestada, et neid EI OLE. Niisiis lepime kokku, et kumbki meist ei saa oma seisukohta tõestada.

Nii kokku leppinud, jätkame oma elu. Kui meie elu lõpeb, tuleb välja, et Teil oli õigus: igavikku ei ole. Me mõlemad sureme, meid maetakse samasse mulda. Mina pole midagi kaotanud.

Kuid oletagem, et ühel päeval me vaatame üles ja näeme idas üht väikest pilve. See läheb suuremaks ning varsti on kogu laotus täis taevaseid olevusi. Vt. Ilm. 1.7. Tuleb välja, et pärast seda ON elu. Jumal on reaalsus, inglid on reaalsus, taevas on reaalsus. Mis siis, kui Te olete selle tagasi lükanud? Tõepoolest, Teile kaotate kõik, sest mis on sinne elu igavikuga võrreldes.

Me süveneme niivõrd detailidesse, et unustame terviku. Me oleme nii hõivatud PRAEGUSEGA, et unustame, mis saab edasi.

Mind kutsuti ühele lasteaiarühmale lõpukõnet pidama. See oli suur au. Lõpetajad marssisid sisse, kodus õmmeldud kostüümid seljas, rippuvate tuttidega papist vormimütsid peas, ja mina pidin püüdma neile midagi öelda. Ma olin otsustanud püüda neid kõneste kaasa haarata, muidu ei paneks nad mind tähelegi, nii esitasin ma neile ülesande. Ma ütlesin: «Teeme mängut nii, et mu vasakus käes on miljonidollariline rahatäht, mis makstakse välja siis, kui olete 21-aastased. Minu paremas käes on 10-sendiline münt, mille te võite praegu kohe kätta saada. Kummast käest te võtaksite?»

* Daniel Webster 1782—1852 P-Am. Ühendriikide poliitik, kes paistis silma hiilgava kõneanniga. Eestlased.

Ma nägin, et nad mõtlesid pulgakommi, jäätisetuutu ja mullinätu peale. Ma püüdsin neid suunata hoolikamalt kaaluma antud rasket küsimust. Kuid kui ma lõpuks neil vastata lasin, valisid nad kõik 10 senti! Nende rahulolevast ilmet võisin lugeda, et nende arvates oleks nende hoolikas mõtlemine pidanud mulle hea mulje jätma!

Kas selline suhtumine on omane ainult lasteaiale? Ei, kogu maailm toimib nii. Meid on nimetatud «täna-päeva põlvkonnaks». Seni, kuni me ei mõista, et vajame midagi enamat, kui see, mis on siin ja praegu, otsustame me ikka nii nagu need «lõpetajad».

Kergem on saada mõjutatud meie siinse elu piiratud vaateväljast kui sellest, mis tuleb pärast. Jeesus rääkis loo rikka mehe väikesest aidast ja suurest meeletusest. Rikas mees tegi ühe vea. Ta jättis Jumala oma plaanidest välja. Tema suurim küsimus oli: «Kuhu ma saaksin panna oma vilja?»

Ta tuli järeldusele: «Ma kisan maha oma aidad ja ehitan suuremad.» Ta ütles oma hinge: «Söö, joo ja ole rõõmus.» Te võite seda lugu lugeda Luuka 12. peatükist. Ta unustas, et Jumal hoidis tema südant tuksumas: see Jumal, elu autor, kes oli vastutav, et veri tema soontes voolas. Ta oli muutunud nii enesekindlaks, et arvas, et ta ise viib oma elu edasi.

Kas Sina usud, et Jumal hoiab praegusel hetkel Sinu südant tuksumas? Mina usun.

Maa peal pole inimest, kes saaks luua viljatera, rääkimata inimese loomisest. Ah jaa, ma olen näinud maiustusi, mis on täiesti viljaterade moodi, aga nad ei hakka ialgi kasvama. Teadlased võivad tera uurida ja täpselt öelda, millest see koosneb ja millises vahekorras need koostisosad on; nad võivad need ained isegi ühte panna. Kuid kasvama need ei hakka, sest midagi on ikka veel puudu — elu!

Mõned usuvad, et Jumal lõi kunagi sellele planeedile elu, siis aga pani meid mingisugusele automaatjuhtimisele. Kuid Piibel ei õpeta, et elu jätkub sõltumatult Jumalast. Suur Universumi Jumal hoiab elu iga hetk. Seesama Jumal kutsub meid vaagima elu tõelisi probleeme.

Johannese 3,16 räägib meile, et meil on ainult kaks valikuvõimalust: «Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei saaks hukka, vaid et temal oleks igavene elu.» Mt 7,13.14 kirjeldab neid valikuvõimalusi laia teena, mida paljud valivad, ja kitsa teena, mida valivad vähesed. Inimesed jätavad lunastusplaani tähele panemata, sest nad tahavad oma asju seada omamoodi. Päästmise ja igavene elu nõuavad otsest kokkupuudet Suure Universumi Jumalaga, kes on ilmutatud Jeesuses Kristuses. Valiku määrab Temaga päästvasse vahekorda astumine või sellest keeldumine.

Ma külastasin haigla intensiivravi palatis naist, kes oli püüdnud enast tappa. Olin tema voodi juures, kui ta teadvusele tuli. Ma ei unusta kunagi tema viha, kui ta taipas, et ta peab ikka veel eluga silmitsi seisma. Ta hüüdis: «Minul ei olnud siia ilma tulekul valikut. Ma peaksin saama valida vähemalt ära minna!»

Vähemalt ühes asjas oli tal õigus. Keegi meist pole vastutav oma siia-tuleku eest. Aga kes siis on vastutav?

Te võite öelda: «Minu isa ja ema olid vastutavad.»

Ei. Jumal on elu autor. Jumal! Tema on vastutav, et sina sündisid. Ta ei vastuta patu eest maailmas, kuid Tema ON vastutav, et meie siia sündisime. Meie vastutame Tema ees ainult oma valiku pärast, kui me Tema poolt patu probleemi lahenduseks antud lunastusplaani kas vastu võtame või hülgame. Ta on meiega väga kannatlik ajal, kui me õiget lahendust otsime.

Piiblist on elu suurim küsimus kirja pandud sõnadega: «Mis kasu on inimesel sellest, kui ta kogu maailma kasuks saaks, aga oma hingele kahju teeks?» (Mrk 8,36).

Ükskord tuli isa minu juurde ja ütles: «Poeg, ma teen sulle ettepaneku. Ma tahan kinkida sulle miljon dollarit.»

Ma naersin! Ma teadsin isa pangarvet liiga hästi, et uskuda, et ta saab mulle anda tuhat dollarit. Kuid tema jäi enda juurde. «Oletame, et ma olen multmiljonär ja ma tahan sulle kinkida miljon dollarit. Kas sa oled sellest huvitatud?»

«Muidugi!»

Ta jätkas: «On kaks tingimust. Esiteks, sa pead kogu selle miljoni ühe aasta jooksul ära kulutama.»

Hästi, parem oleks olnud seda lõbu küll pikema aja peale venitada, aga pigem olgu siiski miljon ühe aastaga, kui mitte mingisugust miljonit.

«Teiseks tingimuseks on, et sa lähed pärast selle aasta lõppu gaasikambriisse,» ütles ta siis.

«Kuidas, palun?» küsisin mina.

Ta kordas: «Selle aasta lõpus sa sured. Muud võimalust pole. Sa ei saa kasutada seda raha selleks, et mingisugusele lõunamaisele saarele kaduda. On kindel, et sa aasta lõpus sured. Kas sa veel oled asjast huvitatud?»

«Mitte mingil juhul!»

«Miks mitte?»

«Sellepärast, et terve selle aasta mõtlen ma siis gaasikambri ja see rikub kõik ära.»

Sellest ajast peale olen ma mitmele sellise ettepaneku teinud ning tavaliselt on vastus olnud samasugune. Ei ole tulus vahetada üks aasta, olgu ta või imetore aasta, kogu elu vastu.

Siis tuli isa välja puändiga, mida võib ühelt jutlustajalt jutlustaja lapse suhtes loota. Isa ütles: «Oletame, et mina olen Saatan ja teen sulle sarnase ettepaneku. Ma ütlen:

70 aastat võid sa teha, mis sulle iganes meeldib. Ei mingeid käske ega korraldusi. Lõbutse. Ole elumees. Kuid 70 aasta lõpus leiad sa ennast koos minuga tulejärves.

Kuigi Saatanal tegelikult pole seitsekümmet aastat anda, on tuhande tema ettepaneku vastu võtnud ja enda arvates targasti teinud.

Paljud meist on nõus, et rumal on valida üht aastat, kui on võimalik elada seitsekümmend. Kuid mida öelda seitsmekümne aasta valimise kohta sel juhul, kui teie päralt võiks olla igavik? Isegi loogilise mõtlemise seisukohalt on rumal lükata tagasi Jumala pakkumine igavesele elule. Ometi valivad tuhanded ajuti-sed rõõmud ning kaotavad igaviku.

Üks legend räägib sellest, kuidas skorpion tahtis üle jõe saada. Ta ei osanud ujuda, nii palus ta konna ennast üle sõidutada. Konn ei olnud nõus. «Ma tean, mida sa teed,» ütles konn. «Sa salvad mind, mina vajun põhja ja upun.»

«Ma ei tee seda,» käis skorpion peale. «Kui ma sind salvaksin, upuksin ma koos sinuga.»

Lõpuks konn soostus ja nad asusid teele. Ja tõepoolest, poole tee peal salvas skorpion konna. Kui nad vajusid, küsis konn kurvalt: «Miks sa seda tegid? Nüüd me mõlemad sureme.»

Skorpion ütles: «Mul on sellest kahju. Ma ei saanud midagi parata. Selline on mu loomus.»

Oma loomuse tõttu jätkab inimkond käesoleva eelistamist igavikule. Isegi paljud väljapaistvad inimesed keelduvad Jumala pakkumisest elule ja valivad siinse elu kui lõpliku terviku. Me oleme oma loomuse orjad, nii nagu see skorpion. Kui Jumala imettegev vägi vahele ei se-gaks, ei suudaks mingi loogiline mõtlemine meid veenda Jumala pakkumist vastu võtma.

Vahel öeldakse: «Mul pole Jumalat vaja. Ma saan väga hästi ilma Temata hakkama.» Mõelge selle üle järele. Küsimus pole ainult selles, kas minul on Jumalat vaja, vaid ka selles, kas Jumalal on mind vaja. Kas on?

2. Kr 8,9 räägib Kristuse ohvrast: «Te tunnete meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et tema, kuigi ta oli rikas, sai vaeseks teie pärast, et teie tema vaesusest saaksite rikkaks.» Kui tema sai minu pärast vaeseks, on vähim, mis mina teha võin, võtta vastu Tema rikkused Tema pärast. Mina ei vaja Jumalat? Jumal vajab mind! Ta oli huvitatud minu loomisest ja minu lunastamisest oma elu hinnaga! Kas siis mina ei peaks Temast Tema pärast huvitatud olema?

Kui me näeme, kui suur on Tema armastus meie vastu, siis on kõige tähtsam, mida me teha võime, sellele armastusele vastata ja paluda Laulja sõnadega: «Opeta meid meie päevi arvestama, et me saaksime targa südame: Laul 90,12.

Morris L. Vendeni raamatust «Common Ground» (Ühine platvorm).

Tõlkis H. KULP

Karjalapse kogemus

Räägin teile täna oma kogemusest siis, kui olin noor tütarlaps, kolmeteist aastat vana. Olin lõpetanud algkooli; pikk puhkus ja suvi oli ees. Tahtsin endale ise midagi teenida. Kuna meil ei olnud kodus kõige lähedam olukord, panid vanemad mind karja. See oli tol ajal laste jaoks hea teenimisvõimalus. Sügisel, kui terve pika suve olid karjas käinud, said lapse meelest korraga küllalt suure rahasumma ja muud ka veel, nii kuidas kaup oli tehtud. Ja nii n.a läksingi. Töötasin hoolega terve suve ja pidasin endamisi plaani, mida ma selle raha eest ostan. Sügis tuli omasoodu ja ainult kaks nädalat oli mul veel karjas olla jäänud. Ühel reedesel päeval tuli meie tallu rehepeksumasin. Et karjalaps ka jõudumööda tööde juures kaasa aitas, pandi mind rehepeksumasina alt aganaid välja rookima. Kõik läks hästi korda, sest tööd olin ma harjunud tegema. Rehi sai ilusti läbi, aga õhtul juhtus midagi ootamatut. Masin sõitis naabertallu ja mulle öeldi, et nendel on vähe inimesi ja sul tuleb minna ka nende juurde masina alt aganaid võtma. Käisid ju naabrid meil ka abiks. Perenaine teadis küll, et ma laupäeva pühaks pidasin, aga ta ütles, et hädatöö on ometi lubatud. Nemad tegevat ka hädatööd oma pühapäeval. Vastu rääkida ma ei julgenud, aga teadsin ka, et Taevaisa sõna peab enam kuulama kui inimeste sõna. Mind oli väikesest saadik õpetatud austama püha hingamispäeva käsku, nii nagu see on Piibliraamatus. Kui ma siis raske südamega õhtul voodisse heitsin, tulin ma otsusele, et mul ei ole muud pääsu kui ära põgeneda. Siis kui kõik juba magasid, hiilisin ma tasakesi toast välja ja ehkki sügisene öö oli kottpime, panin ma Tartu poole jooksu. Jalas olid mul ainult sukad. Pärts palja jalu oli hilissügisel öösel jälle külm. Muidugi olid sukadest linna jõudes järele jäänud ainult säared. Tartusse oli 32 km, aga mis see karjalapsel, kes oli harjunud jooksma, lipata oli. Süda oli täis ärevat rõõmu, et varsti olen jälle oma kodus ja pääsenud sellest raskest kiusatusest. Kujutasin ette rõõmsat kohtumist vanematega ja mõtlesin endamisi, et küllap on emal-

isal hea meel, et ma nii tubli tüdruk olen ja austan Jeesust ja Tema päeva. Nii jõudsingi koju, aga vaata imet, mind vaadati üllatunult ja isa ütles: «Aga kulla laps, sa jääd ju palgast ilma! Terve pika suve oled ära orjanud ja nüüd enne lõppu jooksed ära. Võitlus tuleb ikka lõpuni võidelda!» Siis ma alles taipasin, millega ma olin hakkama saanud. Kes mulle siis palgaga järele tuleb, kui ma niimoodi salaja, enneaegu ära jooksin. Eks isa oleks jõudnud mulle ka need vajalikud asjad muretseda, mida ma palga eest osta kavatsesin, aga selle asemel pani ta mind piinlikku olukorda ja saatis tagasi. Häbi leevendas küll tublisti ema leebe käitumine, kes minuga kaasa tuli ja pererahva ees vabandust palus, et ma nii rumala tembu tegin. Olid ju nemadki hirmul olnud, et kuhu ma kadusin.

Milleks vanemad õpetavad oma lapsi? Teel rääkis mulle ema, et raskuste eest ei tohi põgeneda, need tuleb ületada, muidu ei saa me elus hakkama ja meie iseloom jääb nii tahumatuks, et me ei kõlba ka jumalariigi puhta, veatu elu jaoks.

Oleks ma palvetanud, oleks Jumal mulle küll õiged mõtted andnud, aga ma ei taibanud hädas seda ka teha. Otsustasin oma mõistusega, selle asemel, et minna oma murega Jeesuse juurde, kes on hingamispäeva Issand. Nii juhtub tihti ka suurte inimestega: selle asemel, et minna oma muredega Looja ja Lunastaja juurde, kes on võimeline kõiki meie probleeme lahendada, püüame me põgeneda. Tema aga tahab lahendada olukorra nii, et me jääme võitjaks, mitte põgenejaks.

Nüüd on sellest möödas 55 aastat, kuid see õppetükk on mulle alati-seks meelde jäänud ja elus kasuks olnud. Juhtigu see väikesel karjatüdruku palgalepingu tingimuste täitmine meie meeled palju suurema ja tähtsama lepingu peale, mille Jumal on oma lastega sõlminud lunastuse läbi; ja Jumala töötus on Ilmutuseraamatus: «Ole ustav surmani, siis ma annan sulle elukrooni!»

Selleks on igavesti kestev õnnelik elu neile, kes võitjaks saavad.

LINDA VARI

Valga 80 juubel

17. juunil tähistab VALGA SP Adventkogudus 80. a juubelit.

Mitmekülgsed kogemustega aastate eest tänulik kogudus on valinud juubeliteenistuste motoks teksti Jesaja 33,6: -

«Jehoova kartus -

see on Siioni rikkus!»

Teenistused:

reedel 16. juunil kell 19 Uus tn. 26 palvelas.

laupäeval, 17. juunil Valga Jaani kirikus kell 10 ja 16.

Kõigil teenistustel laulab EESTI ADVENTKOGUDUSTE NOORTEKOOR.

Kõik on teretunud!

TERVIS

Õnn, valu ja lunastus

Abielusuhe on püha — Eedeni pärandus. Armastus oma ideaalses vormis on paradüüs ja äkki ....valu!

«Sinule ma saadan väga palju valu, kui sa käima peal oled: sa pead valuga lapsi ilmale tooma! Sa hiustad küll oma meest, aga tema valitseb su üle!» ütles Jumal Eevale. 1. Ms 3,16.

Nii ootamatult lõppes Eedeni paradüüs! Iga sünnitav naine kogeb üksi enda jaoks seda esimest pattulangemist — oma sõnakuulmatuse pattu ja ärasaatmist selle maailma maisesse tegelikkusesse. Valudes meenutab ta karistuse kibedust ja ootab lunastust. Lunastus saabub. Selleks on sündiv laps, kes äratub emas isetu armastuse, mis on päritolult sama jumalik kui paradüüsist väljaatunud Eevale-Aadamale antud Kristuse tuleku töötus. Esimene pilk oma lapsele — ja noor ema tunneb, kuidas kannatatud valud on kustutatud uue armastuse ja õnne tulvas.

Em peaks olema ennast põhjalikult ette valmistanud ja teadlik, et sellele vaimse tähendusega sündmusele enesekindlalt ja rahuga vastu minna.

Sünnivalude alguse peaks üles märkima kellaajaliselt; tähtis on just ajavahemike regulaarne järgnevus. Nüüd on oluline koondada end lõdvestusele. Püüdke teadlikult lõdvestada kogu keha, kõiki lihasgruppe. Selleks pole tarvidust lamada, kerge kõnd või käpuli olek on mugavamad viisid. Soovitatakse ka meeldivat vanni, mis aitab suurepäraselt lõdvestada. Kõige olulisem on rahulik meelsus. Kuulake ja tunnetage, mis toimub teie organismis, justnagu vaadates seda kõrvalt. Kerge nimmepiirkonna hõõrumine toimib ka lõdvestavalt ja reflektorselt valugaistavalt.

Kui regulaarsed valud on 8–10 min. vahega, tuleb sõita sünnitusmajja.

Meil pole võimalust parandada kaasaegsete sünnitusmajade materiaaltehnoloogilist baasi ega maksta ämmaemandale palka, kuid võite teenida heakskiitva suhtumise, kui käitute teadlikult, targa, rahuliku naisena. Kui vastate, et kummargil voodiotsa kohal või neljakäpuli on teil hõlpsam valusid taluda, ei kasutata teid pikali voodisse, mis on üks ebamugavamaid positsioone. (Mida peab küll lühikese puhkuse hindama.)

See valude tsükkel on esimene kolmest sünnituse perioodist ja seda nimetatakse avanemisperioodiks.

Lapse pea annab sünnitusteede al-

gust puudutades impulsi sünnituse käivitumiseks. Avaneb tee väljumiseks füüsilisse maailma. Naised, kellel enne valude algust «tulevad veed ära», on esimese perioodi vahele jätnud ja jõudnud kohe teise, s. o. väljutusperioodi. Sellepärast peab naine teadma, et peale vete puhkemist tuleb vältida rabelemist, kõndimist; tuleb püüda maksimaalselt lõdvestuda, hingata sügavalt ja rahulikult. Arsti jaoks on tarvis tähele panna ka kellaaega. Sünnitusmajja sõidetakse võimalikult kohe.

Väljutusperiood lõpeb lapse sünniga, mille puhul on vajalik ämmaemanda ja arsti abistav, lahke osavõtt. Kuid parimat abi osutavad teile küll neiu põlves teadlikult tugevaks võimeldud kõhulihased.

Mäletan, et ise suurtes valudes olles, siis kui «targalt ja eneseteadvalt» enam midagi mõelda ei suutnud, kordasin vaid üht salmi: «Vaata, Jumal on minu abimees.»

Lapse jõuline kisa on emale parimaks kingiks valude eest. On veel üks asi, mida ema saab paluda ämmaemandalt ainult siis, kui ta on selles teadlik, nimelt lapse rinnale panek juba sünnitustoas, sünnituslaual (terve lapse ja terve ema olukorras). See ei nõua lisakulutusi personalile ega majale, küll aga omab tohutut tähtsust lapsele ja emale. Ei maksa arvata, et tähtis on kõhutäis piima (mida veel pole), vaid: 1) vastündinu oskab kohe imemisliigutusi, mis siis enam ei unune; 2) piima ilmumine kiireneb; 3) laps tunnetab mitte ainult meeleorganitega, vaid kogu kehaga ema lähedust, mis loob turvalisuse tunde, olgugi et ta on saabunud külma ja ebasõbralikku maailma; 4) ema tunnetab armastuse ja helluse jumaliku päritolu, mis välistab võimaluse sellise suhte tekkeks, et «sa oled mulle nii palju valu teinud, paha laps!»; 5) ema tervise huvides on kohene rinnalepanek parem kui nädalane tabletikuur. Reflektorselt vastab emakas imemisele kokkutõmbumisega — seega on kohene rinnalepanek loomulik abi sünnituse viimases, 3. perioodis, s. o. päramiste perioodis.

Umbes 20 min. pärast lapse sündi,

ULLE PECHTER

Tartu SP Adventkoguduse väljaanne

Toimetaja VALDEK LÕHMUS
Kaastoimetajad EDUARD VARI ja HELE KULP

Toimetus 202400 Tartu, Linda 9, tel. 33 375. Trükiarv 8000.
Tellijumise nr. 1769. Maht 0,5 trükipoognat. Rapla Trükikoda,
Rapla Kalda 2. MB-301543

väljutatakse platsenta, mis lapsele oli kaitset ja toitu pakkunud looteeas.

Pärast sünnitust toimub emaka kiire kahanemine. See aeg, umbes 6 nädalat, on ema organismile eriline periood, millesse peab suhtuma teadmisega ja mõistvalt. Mõnel emal on sel ajal kriisiaeg, mida peab samuti arvestama. Kõik kannatamatus, endast või ümbrusest lähtuv, on hukutava mõjuga. Naisele peab küllaldaselt aega jätma, et ta jõud taastuksid häirimatult ja ta saaks harjutada uel viisil oma seost lapsega.

Õigesti korraldatud lapsevoodiaeg võiks olla süvenemise ja lapsega uue ligiduse kogemise ajaks. Kõik närvitsemine, rabelemine kodutöodes, pingutused korraldada katsikuliste vastuvõttu tuleks kõrvale heita kui selle aja jaoks kõlbmatud. Kuna laps on tuhande nähtamatu niidiga emaga seotud, tunneb ta iga pinget ja koormust, mis lasub emal ning reageerib sellele rahutu une, närvilise söömise ja sagedase nutuga. Arukas ema ja lapse riided ja muu vajaliku aegsasti enne valmis sättinud. Mähkmeid soovitatakse teha vähemalt 30 komplekti, et iga päev ei peaks puuduse tõttu pidevalt lapsega tegelema.

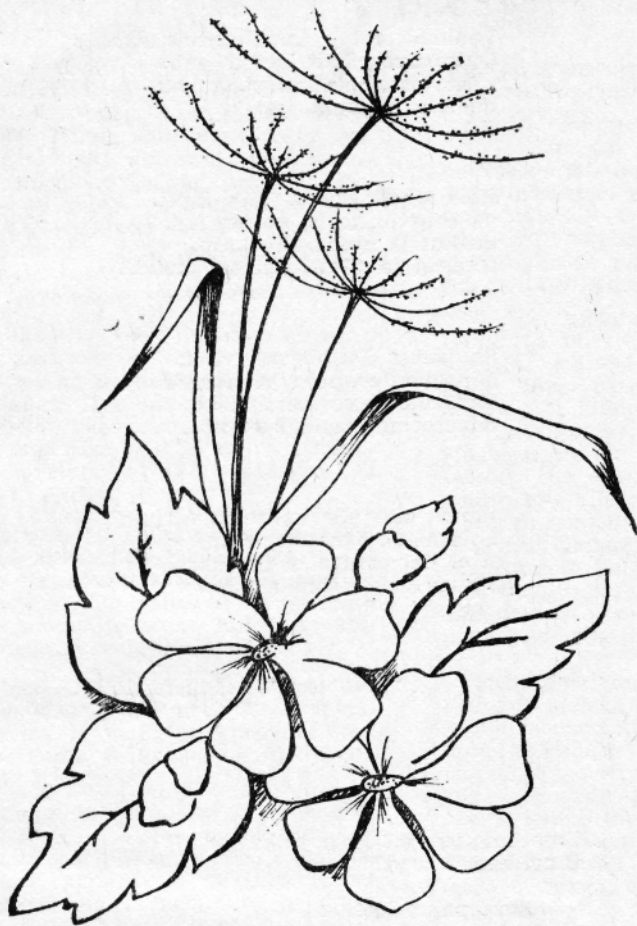
Niiviisi rahu ja lähedaste abiga turgutagu end ema, hoides rõõmsad ja rõõmuroided mõtted oma lapse ümber kaitsva kindlusena, nii nagu ta varjas varem kehaga last maailma eest.

Olgu lisatud veel mõningad nõuanded, mis sünnituse loomulikku käiku kergendada aitavad.

— Üheksandal raseduskuul on kasulik teha iga päev sooja istevanni pärnaõitega (NB! lõdvestus!) 10 min. esimesel kolmel nädalal, 5 min. viimasel nädalal. (Kamalatäis pärnaõisi panna eelmisel õhtul külma vette; enne vanni lasta leotis keema tõusta ja kurnata).

— Soovitavad raviteed viimasel kuul: leedritee 1 tass päevas, põldmarja ja vaarikaleheteed võib juua 2–3 tassi päevas.

Meie õnnesoovid emadele!

KRISTLIKU EMADEPÄEVA JA
LASTEKAITSEPÄEVA LISALEHT

Kodus on õnne
ja kodus on rahu,
kodus on rõõmu ja naeru.
Kodus on tõesti
elatud üle
kõige paremaid aegu.

Kuhu sa lähed
või kus sa ka oled,
kannad endaga kaasas
koduseid lõhnu,
hääli ja soojust,
ammumöödunud aegu.

Kodu jääb koduks, —
ka kauguste tagant
ruttad ta tulede poole.
Loodad, et keegi
on süüdanud küünla
ja keegi on
akna all ootel.

MIRJE VÄHI

Missiooni tunnetus

Alates Eevast Eedeni väravais on emad kandnud hinges vastutust kogu inimkonna eest. Jumala töötus oli selge ja ühemõtteline — sinu seeme purustab mao pea, kes su kanda salvab (1. Ms 3,15). Olukord, kuhu sattusid Aadam ja Eeva pärast Eedenist väljaajamist, õhutas lootma juba esimeses pojas töötuse täitumist.

Sümbol «mao pea purustamine» omab kurjuse ja salakavaluse likvideerimise seisukohast palju sügavamad tähendused kui seda olid Eedenist välja aetud inimpaari probleemid ja ebamugavused.

Naine sai emana missiooni kogu universumi patuprobleemi lahendamiseks. Põnev on jälgida selle töötuse mõju järjest konkreetsemaks muutumist. Sama töötust korrati Aabramile ja hiljem Taavetile — sinu soost tuleb maailma lunastaja. Aabramile öeldi: «Sinu nimel õnnistavad endid kõik suguvõsad maa peal.»

Aabrahami järeltulijad, hilisem Iisraeli rahvas, pidi suhtuma erilise tähelepanu ja ettevalmistusega lapse

eriti esimese poja sünness. Selle töttu valmistus iga tütarlaps püha missioonitundega juba enne abielumist ema ülesandeks. On täiesti ilmne, et selline teadlik pühendumine mõjus hästi järeltulevate põlvete ettevalmistamisele eluks ja ka suurte ülesannete täitmisele elus. Vaieldamatu on veel tänapäevalgi andekate ja võimekate inimeste suurem osakaal juudi rahvuses. Igale lapsele püüti anda kaasa ju parim, ja seda mitte ainult elus edasijõudmise mõttes. Iga tütarlapse ja ema peamiseks eesmärgiks pidi saama moraali ja eetika, headuse ja kurjuse, armastuse ja vihkamise probleemide analüüs esmalt eneses ja siis selle elus, keda ta soovis ilmale kanda just nende probleemide lahendamajaks.

Nad ei olnud selles ettevalmistuses ükski. Mehed kandsid koos nendega oma hinges õigluse võidu ideed. Ainult selle töttu võis ema ja naine Iisraeli ühiskonnas seista erilise väärikusega oma mehe kõrval, mis tole aja ümberkaudsete rahvaste juures oli mõeldamatu.

Jeesuses Kristuses, Taaveti pojas, täitus see muistne töötus. Kas ema

ja naise missioon on kristlikuks ajajärguks seega ammendatud? Kas tänapäeva neiu, naine ja ema võivad oma elu ülesannet näha milleski muus?

Tõde on see, et tänapäeva ühiskond vajab rohkem kui kunagi varem inimesi, kes koos emapiimaga on omandanud headuse, õigluse, halastuse, moraalsuse.

Tõsi — kristlikud emad võivad päästa oma lapsed ja rahva, kui nad annavad neile kaasa kõrge missiooni ehitada üles õiguseriik oma südames.

Ülesande suurus ja kaalukus ei seisnenud muiste ega seisne ka nüüd ainult elu edasiandmises, vaid eelkõige selles, et iga poeg ja tütar asetaks valguse ja pimeduse, Kristuse ja Saatana vahelises võitluses võiduka panuse headuse ja õigluse poolele.

Mingisugused teised aated ei suuda täita või asendada seda algset missiooni.

VALDEK LÖHMUS

Lauldud laul ja kuuldud unejuttu.
Õhtupalve pikalt loetud saab:
«Taevasa, hoia kutsut, nukku,
meie kodu, emat, isat ka.

Hoia kiiget, hobut, kõiki lapsi,
meie patju, toole, kuusepuud,
kirikut ja randa, liivakasti,
eeseleid ja tähti, päikest, kuud...»

Ehataevas õhetab veel viivu.
Lõppenud on päev ja argritöö.
Ingel üle lapse laotab tiibu,
sametpehme tundub suveöö.

Jumal, ole talle kaitseks, varjuks!
Hoia häda, õnnetuste eest;
et ei iial patuga ta harjuks,
Sinuga vaid kõnniks eluteel.

IRENE VARI

EMA, ole minu juures!

...Ema, ole kodus kui ma üles ärkan!
Hämarus on nii võõras, kus sa oled, ema!

...Ema, las ma aitan!
Ema, mina ise! Mina ka!

Ema, laulame seda lipulaulu!

...Ema, kas midagi süüa on?
Oi, ema, me unustasime söögipalve!

...Ema, nii valus, puhu peale!

...Palun vabandust, ema, ma ei tahtnud
paha olla, ära, ema, vihasta, ema, ema,
ära mine ära!
Ära jäta mind ükski!

...Ema, mis see on? Ema, miks see nii on?
Ema, kas sa tead?

...Ema, palun loe!

...Ema, ole minu juures kui ma magama jään!
Emme, kallistame!

EMA, SA OLED NII KALLIS!

Hommikul kui ärkan, naeratan siis ma
hellitavalt päike puudutab mind taas.
Vaatan, kus on päike, emakest ma näen...
Ema, minu päike, kallis, kallis ta.

Ü. PECHTER

Eeskujuks emale — eeskujuks lapsele

Kõik saab alguse lapseeest. Huvi-
tav on lugeda suurmeeste elulugu-
sid, kuidas nad nooruses sihte sead-
sid ja nende saavutamise poole
püüdesid. Nende vigadeski on palju
õpetlikku ja ja julgustavat. Oleme
ju isegi teinud eksirännakuid ja ei
peaks sellepärast meelt heitma.

Minu suurimaks eeskujuks on
Jeesus. Tema võlu seisneb selles, et
Temal ei olnud eksirännakuid. Isegi
mitte noorusaastail.

Jeesuse lapsepõlvest on Piiblis väga
lühike aruanne: «Aga lapsuke kas-
vas ja sai tugevaks ning täitus tark-
kusega, ja Jumala arm oli tema
peal.» See lühike, kuid sisukas aru-
anne tunnistab, et Jeesus arenes
ühtviisi jõudsalt nii vaimselt kui

füüsiliselt. Samas oli Tema olek
kütkestav ja armas.

Tol ajal olid sünagoogide juures
koolid, kus noortele õpetati lugema-
tuid käitumisreegleid. Tähelepanu
oli pööratud väliste kommete täitmi-
sele. Näiliselt põhjalik usuõpetus ei
asenda ka nüüd oma Jumala ees
vaikses palves olemist ja Jumala
Sõna isikliku vastuvõtmise koge-
must. Kahjuks muutus see, mida
peeti kõrgemaks hariduseks ja seda
isegi usulises mõttes, hoopis tõelise
arengu takistajaks. Noorte võimed
muutusid kokkusurututeks ja ühe-
kõlgseteks.

Ometi tunnistab aruanne Jeesuse
igakülgsest arenemisest, et ka meie
olukord pole lootusetu. Meil on sa-

mad võimalused vaimulikke tead-
miste kogumisel kui Jeesusel. Esi-
meseks õpetajaks oli Jeesusele EMA
— usklikud vanemad on lapsele
suurim õnnistus! Sirgudes luges Ta
prohvetite kirju ja Moosese kaudu
antud õpetusi. Jeesus õppis maalt,
merelt ja taevalt. Ta pani tähele
taimede, loomade ja inimeste elu.
Tema õpetaja oli Jumal ja Tal pol-
nud soovi ega vajadust rabide koo-
li astuda. Vaatamata oma «harima-
tusele» võis Jeesus juba 12-aastase-
na õpetada kirjatundjaid ja õpeta-
jaid.

Jeesus kasvas lihtsas puusepape-
res. Ta pidi tundma viletsust, enese-
salgamist ja puudust. Kuid igapäeva-
ne raske töö oli Talle kaitseks —

põlnud tegevusetu silmapilke, mis Teda paha peale oleksid meelitanud.

Jeesus oli kindlasti kõige meeldivam inimene Naatsareti linnas. Ta oli elav ja rõõmsameelne. Kuid Tema põhimõtete tõttu tundus mõnikord kaasiastele, et Ta on ülirange ja piiratud. Isegi Tema ema tundis selle pärast muret.

Jeesuse ideaalid olid tublisti kõrgemad Teda ümbritseva ühiskonna ideaalidest. Ta pidi õppima vaikimise ja kannatliku vastupidavuse raskest õppetundi. Ta pidi kõndima ükski.

Kui oleme püüdnud elada nii, nagu elas Jeesus, on meigi elus paratamatult esie kerkinud mittemõistmist. Oleme tundnud, et peame läbi elu minema üksinda. Ometi on keegi, kes meid täielikult mõistab, kes teab meie võitlusi, sest Ta on nad ise läbi teinud. See on Jeesus!

Me võime suurmeeste elulugudest otsida välja nende vead oma vigade õigustamiseks. Kuid Jeesuse elu, püha ja puhas, julgustab elama täiuslikku ja veatut elu, niisugust, nagu elas Tema!

E. G. White kirjeldab Jeesuse sügavat lugupidamist oma ema vastu: «Tema armastus oma ema vastu särab veel täna helkiva tähena Tema eluloos. Isegi surmavalus ei unustanud ta hoolitseda oma ema eest.

Kui Jeesus vaatas oma risti ümber kogunenud rahvahulka, siis nägi ta risti lähedal oma ema, keda Johannes toetas. Ema ei suutnud eemale jääda oma pojast. Kui Johannes märkas, et Jeesuse surmatund läheneb, siis talutas ta Tema ema järele risti juurde. Isegi oma surmatunnil mõtles Jeesus oma emale. Nähes tema murelikku nägu ja Johannest tema juures seisvat, ütles

Ta emale: «Naine, vaata, see on sinu poeg!» Ja Johannesele: «Vaata, see on sinu ema!» Johannes mõistis neid sõnu ja võttis temale antud kohustuse rõõmuga omaks; ta võttis Maria sellest hetkest alates oma kotta ja hoolitses tema eest. Milline kaastundlik ja armastav poeg! Oma kirjeldamatus valus ja hingeppiinas hoolitses Ta oma ema eest. Jeesusel ei jäänud järele mingit varandust, mis oleks kindlustanud ema käekäigu; aga Ta oli oma armsa jüngri südames leidnud kindla koha ja tema hooleks andis Ta oma ema. Ta teadis, et ema eest hoolitsetakse selles asjas, mida ta kõige enam vajab — see oli armsa inimese õrn armastus.

Jeesuse eeskujulik vanematearmastus paistab tumestamatult läbi aastatuhandete!»

HELE KULP

Stressist perekonnas

Tänapäeval ründab abielu palju negatiivseid tegureid. Üheks selliseks probleemiringiks on abieluvälised suhted. Nende vältimiseks vajatakse üleloomulikku abi, sest ohus on abielu, perekond ja meie igavene elu. Seetõttu tuleb, abi otsida Jumala Sõnast. Vaenlane ründab igasuguste meelitustega igast suunast, et «armastuse laeva», millel purjetab abielu, hävitada.

Milline on meie kodu, selline on ühiskond; me ei või unustada tõsisasja, et kogu rahva edu peitub perekonnas. Iga abielulahutuse tõttu kannatab rahvas. Perekonnaõuandlate statistika näitab, et iga lahutatud abielupaari tõttu kannatab 40 — 50 inimest.

Vajame jumalikku abi, et meie kodu võiks olla «taevas maa peal». Eks ole soovimisväärne, et abielumees kohtleks naist, kui kuningannat ja naine teda kui kuningat. Kuidas see saab olla võimalik?

Abielu rajati Eedenis. Jumal ise ütles: «Seepärast mees jätab maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha!» 1. Ms 2,24.

Abielu on püha, see on sõlmitud taevas. Kui abielu on nii püha ja Jumala poolt seatud, siis miks see puruneb tänapäeval nii tihti ja nii kergesti nagu asfaldile heidetud klaaspuudel? Miks? Miks?

ÖNNELIKU KODU VIIS SALADUST.

1. ARMASTUS. Hällist hauani vajavad kõik armastust, vajame kedagi, kes meid armastaks ja keda meie võiksime armastada. Kohtusaalid on täis inimesi, kes otsivad armastust. Vaimuhaiglad on täis inimesi, kes pole leidnud armastust. Paljud vanakesed istuvad üksinduses vanadekodudes ilma, et keegi neid armastaks. Tuhanded noored

lähuvad vabaturma seetõttu, et nad on asjatult armastust otsinud.

Apostel Paulus kirjutab 1. Kr 13, 4—5: «Armastus on pikameelne, armastus on täis heldust; ta ei ole kade, armastus ei suurustele, ta ei ole iseennast täis; ta ei ole viisakuseta, ta ei otsi omakasu, ta ei ärritu, ta ei pea meeles pahal!» Tõeline armastus on just selline.

60.—70. aastate popp-lauljad Hal David ja Burt Bacharach laulsid meeleldi selliseid laule nagu: «Palvetan Sinu pärast», «Kastepisarais nagu» j. t., kuid nende laulude hulgas on üks ilus armastuslaul, mis kõlab järgmiselt: «Armastust kõigile! Issand, me ei vaja kõrgmägesid — neid oleme küllalt roninud; meresid — neid oleme palju sõitnud, ringelnud ümber maakera. Me ei vaja enam muud, kui vaid tõelist armastust. Seda mitte ainult mõnele, vaid kõikidele — see on ainus, mida vajame, sest seda meil ei ole.

Need sõnad on tõsi. Paulus ütleb Ef 5,25: «Mehed, armastage oma naise, nõnda nagu ka Kristus on armastanud kogudust. . . .» See on tõeline ja puhas armastus. Selles pole omakasu, see pole täis kirgi, mida tänapäeval leidub külluses — sellist seksuaalset armastust, abielurikkumist. Abielurikkumine on Piiblis võrdsustatud surmaga. See ei ohusta ainult ühte, vaid mõlemat abielupoolt, ja ka uus partner on välja pandud surmale, hingelisele surmale.

Tõelise armastuse iseloomustus on kirjas 1. Kr 13. peatükis. Ilma sellise armastuseta on abielu kui auto ilma roolita.

Vaenlane ilustab kirgi, mis viivad perekondade lagunemiseni. Ta äratav meelelisi tundeid TV kaudu, ebaterve kirjanduse kaudu jne., jne.. Vaenlane teeb kõik, et võtta inime-

selt võime eristada head halvast. Ta sõdib meie vastu. Ta pöörab aistimulised himud armastuseks. Kuidas siis ikkagi jääda armastama? Piibli põhjal tuleb abielupoolelt teineteist armastada hoolimata sellest, et kumbki eksib ja teeb vigu. Tõeline armastus ei valitse, ta on omakasupüüdmatu.

2. ÖNNELIKU KODU SALADUS SEISNEB JUMALA TEENIMISES.

Enne kui väljud koduuksest, alusta päeva Jumala Sõna lugemisega, palvetamisega. Otsusi tehes esita endale kolm küsimust: 1) Kas see on hea minule?

2) Kas see on kasuks perele?

3) Kas see on auks Jumalale?

Vaenlane ei räägi meile kunagi tulemustest — traagikast. Piiblis on üheks selliseks näiteks Simson, kes Deliilat «armastades» kaotas ise, ja kogu ta rahvas kannatas. Meenutame Taaveti langemist siis, kui ta andis järele meeleliste ihadele. See patutiiger, kes meis elab, tuleb Jeesuse Kristuse abil aheldada. Paulus ütleb: «Ma suudan kõik temas, kes mind teeb vägevaks.» Flp 4,13.

Püstitage oma kodus perekonnaaltar — palvetagem üksteise eest. See annab üksmeelt.

Piibel jutustab sellest, kuidas Aabraham kaevas kaevu ja ehitas altari Jumalale kõikjale, kus ta iganes oma telgi üles löi. Tänapäeval on palju neid, kes ehitavad maja ja kaevavad kaevu, kuid unustavad altari. Siin peitub edu saladus, mis kandub ühelt sugupõlvelt teisele. Palveelu puudumine muudab abielusidemed pinnaliseks ja purunevateks. Pere, kes palvetab koos, püsib koos! Jumala teenimine tuleb asetada esimesele kohale elus.

(Järg järgmisel leheküljel.)

Stressist perekonnas

3. KÜPSUS. See on otsekui terava-harjaline katus, mis varjab ehitust mõlemast küljest ühtlaselt.

Jeesus ütleb Mtt 20,28: «... Inimese Poeg ei tulnud, et teda teenitaks, vaid teenima...» Siin ei ole jutt orjameelsusest, mis viiks mõlema poole võõrandumiseni; see ei ole orja ja isanda vahekord, see on pigem ühtekuuluvus. See on leppimine. See on andestus. Ärge laske päikest loojuda enne, kui on saadud lepitus — Piibel õpetab nii. Jumal soovib, et abielupooled hülgaksid isekad lootused ja lihtsalt armastaksid teineteist. Armastus ja Jumala teenimine — need kaks tähtsat sammu õnneliku kodu suunas toovad kaasa kolmanda — ühtekuuluvuse.

4. TÄHELEPANU JAGAMINE VÄIKSEMAISKI ASJUS. See on nagu «säilitusaine» — tähtis abielu püsimiseks. Meenutage, kuidas käituste enne abiellumist: kui viisakalt avasite ukse, kui viisakalt pakkusite istet, ja väike porilomp oli põhjuseks, et kallimat süles üle kanda, kuid abielu argipäevad ununevad need kombed peagi. Ja ometi on tarvis kohelda abielunaist kui kunin-gannat, kui sina, mees, soovid, et sind koheldaks kuningana. Lilled, maiuspalad, suudlused, tähelepanu — oli armunud paari argielu. Ometi ei oleks need ka edasises argielus liigsed! Oo, milline mõju on neil südamele ühtekuuluvuse saavutamiseks!

Kui sa ei pööra tähelepanu oma abikaasale, on astunud samm lahutuse suunas. Väikestest asjadest koosneb elu, tilkadest meri.

5. SELTSIMEHELIKKUS. Eespool mainisin, et pere, kes palvetab üheskoos, püsib koos. Harrastage koos ka meelelahutusi, milles osaleb kogu pere, ja selliseid, kus kaks abielu-poolt saavad olla koos. Et võiksite naerda koos — lõõgastuda! Kui seda ei tehta koos abikaasaga, siis astub sellesse rolli keegi teine. Kui ei saa toetada oma pead abikaasa õlale, on suur kiusatus toetuda kellegi teise omale. Ärkavad kired, nõrgeneb enesevalitsemine, abielu on lagunemise ohus.

Kallid kuulajad, need nimetatud viis saladust hoiavad õnneliku abielu! Armastus, Jumala ja teineteise teenimine, valmisolek selleks, tähelepanu osutamine ning seltsimehe-likkus on õnneliku abielu võtmed.

Ega see polegi tegelikkuses nii kerge, sest vaenlane ründab, ta teeb kõik, et lahutada ja hävitada kodu. Kui oled andnud väikeseski asjas temale meelevalla, tuleb ta pidevalt pakkuma langemisele meelitavaid sammude. Kuid Kristus ütleb: «Sulle saab küllalt minu armust; sest vägi saab nõtruses täie võimuse!» 2. Kr 12,9. Me võidame, kui toetume Jumalale ja Tema Sõnale. Me kasvame Jumala armust, me võime võita koos Temaga vaenlase väed.

Paulus kirjutab 2. Tm 1,2: «Arm, halastust, rahu Jumalalt Isalt ja Kristuselt Jeesuselt, meie Issandalt!»

ÕNNELIKU ABIELU RETSEPT

(Pauline ja Leonhard Müllerilt)

- 3 klaasi armastust
- 2 klaasi üksteisemõistmist
- 4 teelusikatäit viisakust
- 2 teelusikatäit tähelepanu.

Sega hoolikalt, lisa sobival hulgal tööd ja mängu. Lisa 3 teelusika-täit vastutust ja maitsesta harrastuste ja õpingutega. Veereta rohkes Jumala teenimises. Aseta pannile, mis on võitnud turvalisuse ja teineteise austamise õliga. Riputa peale kergelt huumorit. Küpseta mõõdukas soojuses. Kui see on valmis, võta ja kata paksu kihina kristliku õpetusega, serveeri sõbralikkuse vaagnal, mis on kaunistatud naeratusega.

Eks ole meeldiv?

Ainult Kristus võib varjata abielu.

Temas helisevad teie pulmakellad pidevalt.

RICHARD L. HALVERSENI loeng
9. 10. 1988 Helsingis.

Tõlkinud Öilme Purga

LASTELE

Toitude koosolek

Kord juhtusin kuulma, kuidas puder, kissell, morss ja kohv kurtisid oma saatuse üle. Ma läksin parajasti välja mängima, kui kuulsin köögis sahinat. Hiilisin köögiukse taha ja kuulatasin. Nüüd kostsid minu kõrvu täiesti selged sõnad. Kuidas ma küll ehmatasin, ma ei teadnud, et toidud oskavad rääkida. Kuulatasin hinge kinni pidades. Parasjagu hakkas emand Puder kõnet pidama: «Armsad sõbrad, ma olen tähele pannud, et meid ei taheta enam. Me peame midagi tegema, et meid tahetaks.» «Jah, mina olen sellega päri. Mind nad peaksid ometi tahtma, kuna olen, nii hea ja maasikamaitseline,» ütles punane morss. «Oh,» ohkas kissell, ma tõesti ei tea, mis minust saab, ma lähen juba hallitama. Enam ma ei kannata siin laual vedeleda, miks ta meid ei taha?» «Vaata, seda peab kindlasti tema emale rääkima, tuleb öelda, et me läheme halvaks ja kasu pole meist midagi,» rääkis hasarti sattunud kohv. «Muidugi, see kurvastab ema väga, kui ta teada saab, et ta laps tema vaevast ja hooltest lugu ei pea.

Emaga nägi vaeva meid valmistades ning kiirustas väga, et me õigeaks ajaks valmis saaksime. Nüüd me siin ootame ja ootame, aga asjatult,» ohkasid kõik koos. «Kes meist võtaks selle ütlemise enda peale, kas ehk sina, preili Kissell, või teie, armas proua Morss, või hoopis, hoopis teie, kallid emand Puder?»

Rohkem ma ei suutnud enam pealt kuulata toiduainete kaebeid. Erutunult jooksin ema juurde ja juba eemalt hüüdsin: «Ema, ma tahan nii väga süüa!» «Kas sul tuli järsku söögiisu, toit on juba kaua laual seisnud, kuna sa ei tahtnud süüa. Mine siis ruttu sööma!» ütles ema. Läksingi kohe ning hakkasin isukalt sööma. Puder ehmatas, kissell võpatas, kohv ja morss tardusid. Nad olid tõesti ehmunud. Kuid minul oli hea meel, et ma sain neile rõõmu valmistada.

Sellest ajast sõn ma alati kõike, mis ema on valmistanud ning koristan toidu laualt, sest ma ei taha, et minust halvasti räägitakse.

KAARIN, 12. a.

Mõistatusi

1. Vanglal puudub valgus, aken. Öötsub, liigub nii kui katel. Vang on vaevas umbses õhus, see on --- --- ---s.
2. Vesi toodi ilma asjata. käterätik kätel kandmata. Pestud sai puhast pinda, see maksis kallist hinda.
3. Alam oma ülemaat kandmas teel, kel rikkusest, ahnusest küllastunud meel. Kuid silmis on sõgedus, ahnus kurdiks tein'd kõrval. Nii mõjutuks jäävad vaese alama sõnad.
4. Suline ja karvane — ise ahvi sarnane. Küüned pikad justkui kullil. Rohi söögiks nagu pullil. Ainukene isend neid. Kas sest loomast aru said?

Saada vastused koos Piiblitekstiga.